Ч. 129 (11.097). Львів, неділя 12. червня 1927. Poeztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Друга союзна величина.

Львів, 11. червня 1927.

Постійний кореспондент віденської „Н. Фр. Прессе" з європейського Сходу помістив недавно на сторінках цього впливового органу цікаву і в своїй основі обєктивну статтю про Рад. Україну. „Відвідини в Рад. Україні. Як повстала українська радянська республика" — ось назва інтересуючої нас статті. Автор намагається зглибити суть України, пронизливим оком заглянути в її душу.

В комплексі східньо-европейських країн Україна в порівнанні з Росією є по суті західньою країною. Навіть селянин визначається тут лицарською чемністю. Також звичаї і життєві форми вдаряють західнім характером. З наверствування віків пробивається на Україні стара й велика культура Київської Руси. Прегарна народня ноша, богацтво красок, специфічні лінії української кераміки, снігово-білі хати, що потопають у буйній зелені, блакитне небо, сонце, квіти і безмежні поля — все те надає Україні окремий характер. Щодо міст — то столичний Харків більше російський як український, зате Полтава, Чернигів, а особливо старий Київ мають уже виразніший український характер.

Автор, бажаючи заглянути в душу України, зручно і цікаво зупиняється над її старим і недавнім минулим, переходить поодинокі етапи української історії та розглядає культурні процеси на протязі століть. Також українській революції і поодиноким її етапам присвячує спеціяльну увагу.

„Історія останніх десятьох літ України — заключує він — своєрідність української революції, потоки крови, знищені варстати, хаос ідей, що повстали і поникали в ході революції: все те треба мати на приміті, якщо бажається вірно схопити нинішнє політичне положення та політичні і господарські перспективи України. Сьогодні є вона другою щодо величини державою Радянської Уніі. Не вважаючи на опанування її партією, що панує в цілій державі, Україна є державою з аспіраціями на велику політику. Вона хоче спільно впливати на збірну політику держави і впливає на неї. У відносинах до Польщі належить їй перше слово. Нинішній польський посол у Москві, п. Патек, зрозумів це правильно, коли їздив до Харкова, щоби там висловити свої погляди. І якщо Україна схоче, краще кажучи, якщо цього забажає українська громадська думка, то найдеться теж *modus vivendi* з Румунією".

Кожний українець, читаючи ці підхлібні рядки, міг би призабути свої суспільно-політичні погляди, міг би махнути рукою на таке чи інше розуміння повноти державної суверенности, міг би придавити своє негативне відношення до пануючої партії і культивованого нею політичного режіму. Все це моглоб у деяких моментах здаватися несутнім, навіть дрібничковим, одностороннім перед аспіраціями Рад. України на велику політику, перед її впливом на збірну політику найбільшої сухопутньої держави світа, держави, в якій Україна виступає другою з черги величиною. Мати важливий голос в державі, без огляду на форму її влади і соціяльний устрій, в державі, що простягається від Атлянтійського до Тихого Океану і від Білого до Чорного Моря, мати політичний вплив у такій державі, — цеж велике досягнення, перед яким у сутінь відходять такі чи інші теоретичні міркування. „У відносинах до Польщі належить Україні перше слово" — каже п. Бассехес. Від таких слів моглаб справді закрутитися голова, якби вони відповідали дійсности. Поїздка польського посла Патека до Харкова у звязку з підготовлюваним пактом про неагресію між Польщею і Рад. Союзом є слабим доказом на впливовість Рад. України. Чи не нагадує нам це в мініятурі відносин між Великою і Західною Україною в 1919—1920 рр. Тоді Західна Україна, обєднана з Великою, мала теж перше слово у відносинах до Польщі. А наслідок? Варшавська декларація представників уряду УНР. в грудні 1919 р. і варшавський пакт у квітні 1920 р. з поминенням життєвих інтересів Зах. України. А відтак? Відтак наступив рижський трактат, в якому Рад. Україна виступала як „самостійна" держава, але заступлена п. Иоффе. І так у безконечність.

„Україна має „перше слово у відносинах до Польщі", але радянське посольство у Варшаві обсаджене виключно представниками російської республики. Вплив і значіння українського елементу, навіть територіяльного, зведені там майже до нулі. Особливо пок. Войков умів „прочистити" варшавське посольство від українців, для декорації залишаючи в ньому тільки одного-одинокого радника посольства Лебединця, як представника Рад. України. Можна було сподіватися, що після трагічної смерти пос. Войкова радн. Лебединець, як представник другої щодо величини союзної держави, яка прецінь має „перше слово у відносинах до Польщі", хоч тимчасово перейме агенди посольства. Даремні сподівання. Тимчасове кермування справами посольства обняв радник Улянов. Колиж тепер виринають кандидати на це важливе становище, то між ними виринають Аралови, Льоренци, Розенгольци і Стомоняkови, але зовсім глухо про кандидата Рад. України. Харків мовчить, підпорядковуючись першій величині. І так усе і всюди. Ані одно закордонне представництво Рад. Союзу не обсаджене представником Рад. України (хіба в якійсь екзотичній країні!) — навіть там, де українські інтереси можуть бути виставлені на найбільшу небезпеку. Богато води, а може й крови, попливе до Чорного Моря, заки Україна здобуде належний їй вплив і голос на Сході Европи, а тим самим і в міжнародній політиці.

НАБРАТИ до 10 місяців Обув — Одіж — Сукно поручає українська фірма „РЕҐУЛЯТОР" Львів, Ринок 48. Телеф. 15-73

2273 8-10

✝

Данило Мих. Щербаківський

Дня 7. червня ц. р. розійшлася по Києві жахлива вістка, що з ріки Дніпра виловлено тіло Данила Михайловича Щербаківського. Не було сумніву, що Данило Михайлович закінчив життя самогубством, яке спричинили важкі життєві умовини, серед котрих він проживав як службовик у Всеукраїнському Історочному Музеєві ім. Шевченка в Київі. „Пролетарська Правда" з дня 8-го червня 1927 р. ч. 127 подала такий некрольог покійника: „Д. М. Щербаківський. У понеділок, 6-го червня, ввечері помер, відібравши собі життя, видатний науковий і музейний діяч, товариш голови Всеукраїнського Археольогічного Комітету, завідувач історично-побутового відділу Всеукраїнського Історичного Музею ім. Шевченка, Данило Михайлович Щербаківський.

„Покійний покінчив зі собою, кинувшись у Дніпро недалеко мосту ім. Евг. Бош. В заповіті, що докладено до листів, він передає все своє майно наукового характеру Всеукраїнському Історичному Музеєві ім. Шевченка й Всеукраїнському Археольогічному Комітетові. В особі Покійного, українська наука й суспільство втратили найавторитетнішого знавця й історика українського мистецтва, старого українського побуту, етнографії, найвидатнішого і найвідданішого музейній справі робітника".

Ще перед поміщенням некрольогу в „Пролетарській Правді" був відомий серед стрівоженого українського громадянства в Київі лист Покійного до секретаря Всеукраїнської Академії Наук враз із завішанням Покійного, які висвітлюють жахливі умови, серед яких жив від довшого часу Данило Михайлович. Передаємо цей лист і заповіт у цілости:

а) Лист: „Я втомився. Залишити Музей, якому віддав кращі роки свого життя, не маю сили. Боротись з кваліфікованою подлістю Онищука й Винницького (представники компартії! — Ред.) не вмію, терпіти постійні провокаційні візити Винницького далі вже не можу. Від ревізії Музею Комісією Укрнауки нічого доброго не жду — адже вона й досі не починається. Досвідчені інтриґани нашого Музею зуміють обробити Ревізійну Комісію так само, як обробили громадську опінію в справі виходу Онищука з Академії, або обробили Семка в нашій справі. Семко не хотів навіть нас вислухати, а він входить до Ревізійної Комісії Укрнауки. Отже результат який — ще більше обплюють, зганять, з білого зроблять чорне, з чесного чоловіка — подлеця. Цього пережити я не можу. — Петре Петровичу, Вам доведеться, як заступнику секретаря ВУАК-у, приймати мої книжки, що згідно заповіту мають бути передані до ВУАК-у. Подбайте про них і про те, щоби й інші пункти заповіту були виконані.

Простіть мене за турботи. Нехай Ваша доня зазнає кращої долі. — *Д. Щербаківський. P. S.* Нехай тільки не патрошать мого тіла.

б) Заповіти: В моїому заповіті 1918 року треба зробити такі зміни: 1. Усі мої килими, меблю червоного дерева, картини, малюнки, кераміку, скло й інші речі, що мають музейне значіння, заповідаю Всеукраїнському Історичному Музею імени Т. Шевченка. (Окрім картини й килима в п. п. 6 і 7); 2. Усі журнали, книжки по археольогії, історії, мистецтву, етнографії й іншим галузям, що стосуються обсягу студій ВУАК-у, а також фотографії й негативи — Всеукраїнському Археольогічному Комітету при Українській Академії Наук; 3. Українські видання — рарітети — Всенародній Бібліотеці України, а коли Бібліотека такі видання має, то — Інститутові „Книгознавства"; 4. Решту книжок а також відбитки моїх власних праць — дітям моїх сестер — Зіни Михайловни Калашникової та Евгени Михайловної Кричевської в рівній частині; 5. Меблю звичайну, білизну, одежу й усякі інші господарські речі — моїм сестрам — Зіні Михайловній Калашниковій та Евгені Михайловній Кричевській в рівній частині; 6. Картину — натюр морт — голяндської роботи XVII. ст. (птахи) — моїому братові Вадиму Щербаківському. Килим чорний в синіх квітах без кайми з нашитим номером — 10 — моїй сестрі двоюрідній Ніні Микитовній Іванченко. 1. січня 1927 р. — *Д. Щербаківський.*

Для вияснення цеї трагедії слід замітити, що директором Історичного Музею був до квітня 1925 р. Микола Біляшевський. За його урядування відносини в Академії були між службовиками взірцеві. По його смерти іменувала влада директором Музею партійного товариша Винницького. Це людина молода, около 30 літ, сильно амбітна, що з музейництвом не мала ніякого звязку. Винницький хотів накинути свою думку, яка не мала нічого спільного з науковим уладженням Музею, усім службовикам, а між іншими й Щербаківському, що повинен був стати після смерти Біляшевського директором. Щербаківський не дав накинути собі ненаукової думки. Тоді почались з боку Винницького й його помічника, народнього вчителя з Гупульщини Онищука нікчемні інтриги. Закидувано Щербаківському, що він не вписав богато музейних предметів в інвентар. Щербаківський боронився, що ці предмети власність не музеальна, а добро приватних осіб, складене в депозит у часах революційної трівоги. Тоді подбав Винницький про ревізійну комісію з Укрнауки в Харкові, до якої ввійшов з Києва ректор київського ІНО — Семко. Останній — чесна людина, одначе й він підпав під вплив Винницького і навіть не хотів вислухати виправдань Щербаківського. Щербаківський був певний, що Винницький переведе свою ціль і позбудеться його з ряду службовиків. Він побоювався, що його проженять із служби з клеймом нечесної людини. Як видно із дати, покладеної під завішанням, Щербаківський боровся зі собою довгі місяці, доки остаточно не розстроїлися нерви до краю. Умер глибоко шанований учений музеольоґ, бо не міг погодитися з думкою, що прийдеться покинути Історичний Музей, в якому працював около двох десятків літ. Не покинув його серед революційної трівоги, серед голоду в літах 1920—22. Не зважаючи на важку кривду, яку йому заподіяв новий директор Музею, анальфабет в музеольогії Винницький, він передав свою цінну збірку музеольогічних предметів на власність інсти-

туції, у якій служив. На Україні, від часів війни привикли мало цінувати людське життя, а одначе не можна погодитися з думкою про смерть одного із найкращих українських учених і діячів, що покінчив із собою в силі віку, в сорокпятому році життя. Надіємося, що теперішня влада пригляненться ближче Винницькому й Онищукові, яким місце може бути всюди, а не в такій шанованій інституції як Всеукраїнський Історичний Музей ім. Шевченка. Смерть Щербаківського й її причини повинні бути всесторонно зясовані. Слід зазначити, що це вже друга того роду жертва в Києві. Не так дуже давно покінчив зі собою завдяки тамошнім відносинам і пок. Міхновський, про що в нас своєчасно писалося.

З. Н.

Неділя, 19. червня 1927 р.
ПЛОЩА СОКОЛА-БАТЬКА

-- Сокільське --
Областне Свято

2313 2—3

За українську православну церкву.

І. Український Православний Церковний Зїзд у Луцьку в днях 5—6 червня 1927.

(Звідомлення.)

(Від власного кореспондента.)

Прегарний літній соняшній ранок. Дорогою від поганого малого дерев'яного будинку залізничої стації до віддаленого на яких 3—4 км. міста суне такий шнурок візників і пішого люду, що зразу пізнати якусь надзвичайну подію у місті. Типові українські обличя, українська мова. Не підлягає уже сумніву, що Церковний Зїзд буде надзвичайно численний.

У „Просвіті" при Ягайлонській вул. ч. 93. провіряють уповноваження і посвідки і видають карти вступу на зїзд: червоні для делегатів і білі для гостей та пресових кореспондентів. Провірка строга, ба — педантична аж до пересади: так нпр. приїзжим гостям чи представникам преси не досить було виказатися особистими легітимаціями, а треба було ще обовязково рекомендації двох членів організаційного комітету — — ревність похвали гідна, коби лиш була виконувана з відповідним тактом. На найбільшу у Луцьку салю міського театру впускають лише власників червоного чи білого білету. Заповіджено зїзд на год. 10, але такої великої скількости приїзжих ніхто не сподівався і тому відкриття протягнулося. В 11 год. саля була вже вщерть повна, заняті всі крісла в партері і переходи та великий півкулистий бальков; у льожі ліворуч представники преси, праворуч — представники влади. Хоч порівнання може й не зовсім приємне, а проте правдою є, що обі ті льожі були від початку до кінця повні а їхні посідачі слідкували від початку до кінця за перебігом нарад — з одинаковим неслабнучим зацікавленням...

Присутніх: 110 мандатових делегатів із луцького повіту, 69 з рівенського, 97 з дубенського, 21 зі здолбунівського, 25 з кремінецького, 27 з костопільського, 61 з ковельського, 33 з володимирського, 11 з горохівського, 3 з любомильського, 18 з Полісся (Сарни 6, Камінь-Коширський 8, Берестя 2, Дорожин 1, Кобрин 1), Холмщина і Підляше 4, послів і сенаторів 14 (усі крім послів Братуня, Дмитріюка, Маківки, Хомяка, Тимощука і Чучмая та сен. о. Герштанського); мандатових представників установ 22, почесних гостей 36 — разом 551; з місцевими (луцькими) громадянами і селянами з доколичних сіл (поза мандаторами) на салі присутніх понад 800 осіб.

На естраду вступає місцевий церковний хор і починає: „...Вірую в єдиного Бога..." опісля співає чудове Кошиця „У царстві Твоїм". За столом стає президія Організаційного Комітету: пп. Бондарук, Власовський і д-р Річинський. Д-р Річинський „Проголошую перший Український Православний Церковний Зїзд відкритим". Грімке й невмовкаюче: „Славно!" Коротка промова д-ра Річинського: „Громадяни! Нинішній зїзд не такий, яким хотіли ми бачити його. Правда спершу думалося зібрати на нараду над справами нашої Церкви Православної самих лише мирян, але потім пішли заходи аби цю справу обмірковувати спільно з духовенством. Наслідком певних непорозумінь нині представників духовенства тут нема. Зате спершу було в Організаційному Комітеті лише 7 повітів Волині й 1 пов. Полісся, а тепер маємо ось представників усіх повітів Волині і 6 повітів Полісся. До Організ. Комітету не втягнено було Підляша й Холмщини, але сьогодні є між нами умандатовані представники тих земель. Отже нинішній зїзд є зїздом мирян усіх українських земель під Польщею із населенням православного віроісповідання. Висловлюю обажання, ні щоби цей зїзд стояв під знаком ділової праці, щоби він виявив справжні болі нашого церковного життя і вказав способи його оздоровлення. Кличу вас до двох річей: ми зібралися тут не задля пустої демонстрації, а задля ділової плодотворної організаційної роботи; дальше: ми маємо заложити нині трівкий фундамент під дальшу боротьбу, ми мусимо надалі виступати організовано і тому кличу вас до вибору іменем цілого українського православного громадянства авторитетного представництва для церковної справи. Потім промовець згадує передчасну смерть члена Організаційного Комітету, представника Остріжчини бл. п. Шугаєвського і на його поклик саля вшановує память Покійного повстанням з місць. Вибір Президії. З кількох сотень уст вилітає імя: „д-р Річинський!" Д-р Річинський дякує за честь і довіря, але найрішучіше відмовляється з двох причин: 1) він має кілька докладів і просто фізично не в силі був би подолати обом функціям ані теж технічно їх погодити і 2) духовні кола вважають його фігуру одіозною і тому він не хоче своїм головуванням надавати зїздові згори певного яскравого характеру.—Зголошено кандидатури: послів Козубського, Підгірського, Хруцького і сен. Черкавського та пп. Власовського і Ясінського. Пос. С. Хруцький заявляє, що на цьому зїздові не повинен головувати посол, щоби не давати ворогам причепки, що буцім-то політики затіяли зїзд, що й не відповідає правді; тому пос. Хруцький зрікається, а за ним усі названі посли й сен. Черкавський, признавши аргумент посла Хруцького слушним. П. Ясінський зрікся теж: єдину залишену кандидатуру п. Власовського зїзд приймає через акламацію. До президії вибрані: пп. Гаврилюк (Кремінець), Калюжний (Ковель). Кентжинський (Рівне), пос. Козубський (Кремінець), Мишецька (Луцьк), д-р Річинський (Володимир Вол.), Романенко (Ковель), Рочняк (Холм-Замостє) і Соловій (Берестє).

Голова подає до відома, що після формального переведення відкриття зїзду і вибору президії стоїть перед зїздом така програма праці: Реферати: „Сучасний стан церковно-релігійного життя українського православного населення в Польщі" (референт д-р Річинський), „Задоволення релігійних потреб української православної людности в справах: а) „Служби Божої" (реф. д-р Річинський), б) „науки релігії в церкві, школі й поза школою" (реф. п. Артемюк), в) „богослужбових книг і релігійно-моральної преси" (реф. п. Власовський), г) „компактування священиків, дяків і диригентів" (реф. п. Ковпаненко), „Справа внутрішнього канонічного устрою Православної Церкви в Польщі" (реф. д-р Річинський), „Справа церковної господарки" (реф. п. Власовський). Звіти з місць. Вільні внески.

Телеграми й привіти надіслали: Українська Православна Парохія у Подєбрадах (бажання розмосковлення Церкви), Українська еміграція в Ольшанці, Українське Товариство „Просвіта" в Бересті, Громада українських студентів у Подєбрадах, громадяни Володимира Вол., Автокефальна Православ. Громада у Франції, п. Евген Бачинський у Женеві і ін. Листовний привіт зїздові одного священика з Полісся викликає бурю оплесків: вони свідчать про тугу народу за рідним, звязаним із ним духовенством. Привітний лист ЦК УНДО (на імя д-ра Річинського): „Високоповажаний Пане Докторе! Від Українського Національно-Демократичного Обєднання і від мене особисто прохаю Вас передати Українському Церковному Зїздові щирий привіт і побажання найкращого успіху. Ми пильно слідкуємо за тою важкою боротьбою, яку наше громадянство північно-західних земель веде за українізування рідної Церкви, за вплив народу на його душу і совість, та віримо в повну побіду нашої національної справи. З глубокою пошаною — Д-р Дмитро Левицький". Телеграма студентів-теольогів із Варшави: „Радо вітаємо як перший прояв обновлення українського церковного життя у Польщі Церковний Зїзд у Луцьку. Бог на поміч — серцем думкою із Вами. Студенти-теольоги". Устно зложили привіти: пос. Хруцький від імени Української Парляментарної Репрезентації (щоби церква стала підпорою загальної національної справи), пос. Антін Васильчук в імени Нар. Комітету Холмщини, представник І. української парафії в Ковлі, предст. „Нового Часу", ред. І. Кедрин-Рудницький від „Діла", сен. Пастернак від „Рідної Хати" (щоби нарід, якому зачинено 300 церков, виборов собі бодай те, аби міг десь помолитися), п. Кентжинський від „Просвіти" в Рівному, п-ні Глинська від „Союзу Українок" у Рівному і ред. Певний від „Української Ниви".

Голова подає до відома регулямін, принятий Орган. К-том: референти мають 40 хвилин часу для виголошення реферату крім кінцевого слова, — промовці по 10 хвилин часу. Приступлено до відчитування рефератів.

(Продовження буде.)

Г. БРАСЮК 7

В ПОТОКАХ.

(Продовження.)

Другого дня Сергій ввійшов у клясу стомлений, анемічний.

Учні це відчули й принишкли.

Тоді подумав: „Для чого ці повинні страждати через нього?"

Хотів почати лекцію бадьоро, весело, але видобути сили не міг. Утворилося між ним і учнями якесь пригнічене непорозуміння. В напруженні тратив свідомість.

Викликав учня, маючи надію тим часом вібрати думки.

— У нас учора Анелька каганця розбила, то я не вивчив...

— А що ти завидна робив?

— Тато загадали дрова рубать...

— Не-не — він бреше! Він ходив з Ониськом ставить сільця на синиці!

Спалахнув Сергій, але до учня ласкаво мов кішка.

— Так це ти що, га? Скільки тобі років?

— Десять!

— І ти вже починаєш брехнею жити? З пупянка? Брехнею?... Ти смієш мені ще у вічі дивитись?

Хлопчик спустив очі.

— Ні, — роздратовано кричав Сергій, — йди сюди посеред кляси. Любуйтесь, які в нас брехуни ростуть.

Кляса зареготався в тон саркастичній усмішці Сергія.

„І на що ця комедія?" — майнула думка.

Учень хотів сісти на місце, але Сергій наздогнав, стис за шию і потяг назад:

— Стій, я тобі кажу!

Учень зашарившись, заплакав.

Сергія кольнуло. Ладен був провалитися крізь землю. Схопив голову в руки й осоромлений схилився на стіл.

Запанувала тиша непорозуміння.

— Идіть додому. Я зле себе почуваю.

И як стогін, прорвався діточий галас.

Зачинився у своїй кімнаті.

Сором, образа й розпач сплітали́ся в один вихрястий клубок. Свідомість не встигала за його стихійним летом. Враз! блимнула метеором і шугнула в чорну безодню, звідусіль ураганом просторів:

— Ха-ха-ха!... Ха ха-ха!...

Як промінь свідомість: Гістерія... Гнила інтелігенція...

І вже ледве чутним сарказмом душі:

— Ха-ха-ха!

Десь глибше закричав переляк: Рятунку, рятунку, опертя...

Гнилий? Романтика? Доба осуджує?! Що стає імпульсом життя? Ідеал? Що озлоблює життя? Романтика... да, да, да...

В цей момент ввійшла перелякана людська потвора.

— А мій малий прийшов, каже, що ви заслабли?!

— Це ви, Самойло? Ха-ха-ха... — не вдержався Сергій.

Самойло стояв з вилупленими очима й відкритим ротом як у риби. Там, де була борода й вуса — синіла цератова шкіра.

— Та що з вами?

— Ой щож я наробив! — застогнав Самойло. — То це в неділю грати не будем? А я, вибачте на слові, з морди зробив...

Сергій реготавсь. — Дурниця!

— Добра мені дурниця, як люди пальцями показують... Думаю собі, цеж у неділю прийдеться грати, а там же батько без бороди. Коли це як чорт шепнув: „Зріж уже й вуса — як артист то артист...

— Правильно! — захоплено обійняв Сергій Самойла, — як артист, то артист. Оце я розумію — романтика! Вже за-ради ваших вусів, я готовий перерваться, а в неділю таки поставимо.

— І справді?! — неймовірно перепитав Самойло й стішивсь як дитина.

Сергій теж розважився. Він радий був нагоді продовжувати свою думку.

— Вас турбує, що поголили вуса, мовляв, що люди скажуть. А що ті самі люди скажуть через років десять, двадцять, як це ввійде в моду? Може ще більш тикали б пальцями, коли б побачили вас з вусами... Нічого нема на світі сталого. Те, що було вчора правда, сьогодні брехня... Все на світі відносне, умовне Скажемо ви знаєте що це за штука? Ні. Хіба ви знаєте, яка його субстанція? Ні. Те, що ми бачимо — це просто ефірне дратування нервів нашого ока; твердість чорнильниці — це опертя якоїсь енергії... Значить, ми нічого не знаємо, що воно за річ. Це є просто „комплекс представлений". Значить, чорнильниця — „комплекс представлений", стіна — „комплекс представсений", он той ліс — „комплекс представлений", палець — „комплекс представлений"...

— Ну, а я?

— Теж „комплекс представлений"!

— Щож воно таке? — знову роззявив рота Самойло.

Довелося зробити чималий екскурс в різні науки. І після того, як Сергій переможно підняв своє чоло, Самойло вийшов очамрілий, збентежений.

Увечорі в Самойла були сусіди. Він доводив:

— От ти думаєш, що це лямпа, а це просто комплекс приставлений: тобі світ ріже око і все. Ти думаєш, що я Самойло? а і я комплекс представлений. І ви для мене представленія. Все на світі — представленіє. В тіятрі — тоже представленіє. Жизнь! так само, як і на дворі. От я коли пішов в тіятр — я прямо горю. Романтика, ви понімаєте! Жизнь це така фільософія така... В голові не зміщається, в хаті не вміщається... Я сам не знаю, на якому тепер світі.

(Продовження буде.)

Організація капіталу.

Методи і засоби пропаґанди.

(Продовження).

Тому, що пропаґатор має не тільки переконати, але й загріти маси до систематичних, дрібних, буденних починів, що є незвичайно трудне, але важне, подаємо тут, як один арґументаційний приклад, який міг би надаватися для безпосереднього або посереднього вжитку пропаґента. Він міг би у відповідному місці висловитися ось як: „Практичний підхід до організації наших масових, дрібних ощадностей є в першій своїй стадії нібн й парадоксальний тим, що акція має йти скорим кроком навздогін за іншими, вже трохи розвиненими ділянками нашої кооперації. Ці ділянки нетерпеливо на її успіхи чекають, так як напр. легка кіннота на війні, що загналася далеко між ворогів, нетерпеливо жде на піхоту своєї армії та на артилерію. За велике опізнення, з яким тут, очевидно, маємо до діла, вимагає для скорої ліквідації довшого, кількалітнього підготування вже у початковім його плянуванні. Але це не значить, що громадянству треба доражувати пасивно-вичікуюче становище до розвитку подій. Як раз, навпаки! цілу, многоміліонову масу народу належить відразу рухати з місця в однім, одинокім напрямі на далеку, але преважну позицію для екон. стратеґії. А незвичайно корисним засобом до того, а на ділі і одиноким практичним, є не скривати неминучости творення серед цілої суспільности відразу масової автосуґґестії в тому напрямі, що ми всі разом, уся многоміліонова українська маса, прямуємо до імпозантного розквіту нашого економічного життя. Кожний з нас окремо і нишком, але фактично всі разом, бо обєднані одною великою ідеєю, машеруємо до тої самої цілі.

Порівнання з воєнною операцією (*einzeln marschieren, vereint schlagen*), яке нам мимохіть тут вихоплюється, надається до того, щоби йому придати методичного значіння. Побороти якусь величезну, але життєву для нації трудність, до чого хочемо всі серіозно приложити руки, це ніщо інше, як „свята війна за існування народу“, з усіми її складниками й акцесоріями. Воєнний стан виключає зневіру в її успіх, усуває всяку критику противоєнних партій і політиків, впроваджує чинну й моральну диктатуру для всіх як на фронті так у запіллі під окремим, вимковим гаслом, що звучить гордо: побіда за всяку ціну, без огляду на жертви. Ці жертви вправді не будуть кріваві, але їх загально відчують гірше крівавих, бож будуть це жертви на рахунок наших світоглядових, психологічних, честилюбивих та внутрішньо-організаційних навиків. Це війна з нашим нездарним примітивізмом та непорадністю. Наш ворог страшний і хитрий, бо скривається в кожнім з нас, в цілім многоміліоновім народі, він вселився та вкорінився в душу кожної одиниці, в її інтимність, і нема іншої ради, як оттакого діявола „тьми“ виганяти. А це є велика, невдячна й докучлива робота. Одначе вона не сміє устати, доки не дійде до побідних наслідків.

(Продовження буде.)

Д-р Ю. Гірняк.

Жолудкові і кишочні забурення
атаки, болів черева, загальне побудження нервозність, завороти голови, неспокійні сни, загальне зле самопочуття, зменшена охота до праці, підлягають швидкому зачикови через щоденне вживання одної шклянки природної води гіркої *Franciszka Józefa*. Славні лікарі, хвалять надзвичайну заслугу води *Franciszka Józefa*, якої головною ціхою є лагідність перечищуючого ділання.

І. Дреклер & СИНИ
пл. Капітульна 2
КОЗДРИ І МАТЕРАЦИ. 2254

В справі шкільних повіт. рад.

З численних повітів доходять до нас вісти, що для нової каденції шкільних повітових рад, яка починається з днем 1-го липня ц. р., вибрано там самих поляків з цілковитим знехтуванням прав українського населення. А коли декуди й покликано одного українця, то такого, що в шкільних справах не визнається і не може нашій шкільній справі нічим помогти. Причиною такого стану не тільки закон, але й його виконавці. Очевидно, що таке поступовання виконавців несправедливе, а навіть, на думку декого з урядових кругів, недоцільне, бо виявляє наглядно ярку нетолеранцію у відношенні до української більшости. Таким чином остають одинокими нашими представниками в шкільних радах лише ординаріятські відпоручники, котрі своїм одним голосом на кільканацять польських нічого вдіяти не можуть.

Однак з таким станом ми не повинні годитися, а навпаки домагатися задоволення наших прав. Та питання, як це робити? На основі певних інформацій щодо інтерпретації закону не можуть цього робити посторонні люде, (на пр. педагогічні або громадянські організації), а компетентні до того лише члени самої шкільної ради, в нашім же випадку ординаріятські делегати. Коли на засіданні шкільної повітової ради вироблювано для шкільної кураторії пропозиції на покликання членів, наші ординаріятські делегати мали право поставити внесення на покликання одного або двох українців; а коли би того не узглядинено, зголосити до протоколу сепаратний голос і відкликатися до кураторії, вказуючи зі свого боку на відповідних кандидатів. Колиж цього через невоінформованість не зробили, повинні ще тепер вислати своє письменне предложення просто до „президії шкільної Кураторії у Львові“ (вул. Кармелітська). В такому письмі треба вказати: яке число українського населення в повіті у порівнанні з польським, кілько членів ради належиться українцям, які надужиття діються в шкільних справах, і поставити від себе двох або трьох відповідних інтеліґентних кандидатів. Один з них повинен бути учителем державної семинарії або ґімназії (якщо така школа в повіті істнує) або який поважний управитель народньої школи. Це слід би зробити чим скорше, щоби не опізнитися. Над такими предложеннями кураторія мусітиме серіозно застановитися, а коли би з ріжних причин, зокремаж під напором посторонніх впливів того не зробила, то слід безпроволочно внести на руки президії кураторії рекурс до міністерства освіти. Можливо, що ще нині наш голос богатьох випадках буде мати позитивні наслідки. Але в богатьох випадках він може бути спізнений, та всеж відповідні заходи на те, щоби мати бодай деякий вплив на шкільництво, нам робити необхідно.

Шкільник.

Вічевий рух.

Брідщина.

Дня 2. червня в 3-тій год. по полудні відкрив у Лешневі віче голова Пов. Нар. Комітету селянин Олександер Вислоцький і представив вагу нинішнього віча перед громадськими виборами. До президії віча вибрано селянина Івана Войтова, секретарем Володимира Дратвинського. На віче прибув аґітатор „сельроба“ кандидат на батюшку Лесь Качор, зі стовпом „сель-роба“ Пелехатим зі Львова і своїм штабом прихвостнів, зібраних з кацапських сіл у силі 5 чоловік. Качор домагався, щоби поставлено до президії редактора Пелехатого як предсідника, а його секретарем. Про виборчу ординацію до громад говорив д-р Чировський, адвокат з Бродів, про положення українського народу під теперішню хвилю голова Пов. Нар. Комітету Ол. Вислоцький. Перебивав йому кілька разів комісар староства Адамський, який не хотів слухати про наші болячки. Коли промовець торкнувся партії сельроба і згадав, що сельроби хотять нас розєднати і кинути між українське населення роздор, а й ту на віче приїхали аґітатори зі Львова, бувші кацапи в особі ред. Пелехатого, всі почали кричати ганьба йому, проч зі сельробами. В часі промови Вислоцького Качор і його штаб перешкаджали і верещали. Коли Вислоцький звернувся до вічевиків з питанням, чи хочуть, щоби він говорив, всі заявилися за бесідником з вийнятком шести людей зі штабу Пелехатого. Дальше забрав голос селянин з Корсова Володимир Дратвинський. В дуже річевій промові представив присутнім, хто то є ті сельроби, згадав за більшовицький рай, який вони обіцюють. По тій промові просив Качор голосу для ред. Пелехатого. Присутні заявилися проти допущення його до голосу. Пелехатий проти волі присутніх зачав свою промову. Тоді піднісся крик „проч з Пелехатим, проч зі сельробами“, а коли він добровільно не хотів уступити, вічевики силою стягнули його з промовниці, а комісар староства, виступаючи в обороні ред. Пелехатого, розвязав віче.

По розвязанні віча українські селяни пішли до церкви на вечірню, а сельробівські ваганячі зібрали присутніх на вічу поляків і жидів, отворили на ринку друге польсько-жидівське віче. На тому вічу Пелехатий заохочував українських селян і робітників, щоби вони ішли спільно до виборів з польськими і жидівськими селянами і робітниками. Коли українські селяни вернули з вечірні і прибули на віче Пелехатого, прийшло до бучі і комісар староства розвязав віче. Цілий сельробівський штаб вигікав тихцем зі села, побоюючись хлопського параґрафу лешнівських селян. Слід зазначити, що сельробівці приїхали на віче до Лешнева на фірі, яку вислано до Бродів по делеґатів Національного Обєднання, а вони представилися такими делеґатами і за фіру не заплатили.

Чи головка бльонд чи чорна,

SHAMPOO
ELIDA

найліпше плекає її; волосся стається мягке і шовкове.

Р. Кучинський

Скарби землі української.

Молоком і медом текуча Українська Земле! скарби Твойого ложа — благословення і прокляття Твоє. Не тільки кедрові та тисові бори, не тільки хлібородні ниви, не тільки рибні ріки та стави. Що крок то сіль, то вугілля, то нафта, то золото, то самоцвіти. З нутра твойого бють ключами води цілющі, яким немає рівні в світі...

Чогож твій господар, що міг би бути дукою серед народів, наймитом у них вже стільки століть?!...

...Скарби Твойого лона благословення і прокляття Твоє...

Такі думки тиснулися мені в голову, коли я їхав до Черча, подивитись на його цілющі джерела. Вістка про них уже давно облетіла край і я журився, чому це не сталося пізніше на десять літ. Адже зараз злетяться туди сараною чужі спекулянти, заберуть, видурять дорогоцінні поля і левади та пустять з торбами несвідоме населення. Борислав, Трускавець, Криниця — ось клясичні приклади. Може за десять літ булоб інакше, може до того часу змінилось би дещо.

Але з якими сумними думками їхав туди, з такими радісними виїзжав я з Черча!...

Велике село в рогатинськім повіті. Кітловина криє його від північних вітрів, а від спеки само воно закривається тінню своїх садків.

По середині села майдан, а на ньому виростає якийсь будинок. Школа?! Народний Дім?! Читальня?!

Ні! Це купальня для будучих курацїйників.

Гарний, стилевий будинок з типовою українською вежечкою. Інжінір-архітект Грицай проєктував.

Хтож ставить і за чиї гроші?!...

Невжеж так швидко якийсь чужинець успів намовити громаду, щоб позволила йому будувати купальню?!

Інжінір Волосєнка, що знає Черче, пояснює мені:

— Це самі громадяни ставлять і за свої гроші.

З дива не можу вийти, вірити не хочу. Невже самі громадяни?!...

Сходимо доріжкою в долину. Минаємо перші загороди.

Чистесенькі, просторі подвіря, білі хати на дві кімнати і чепурні господарські будинки, — звичайно як у рогатинськім повіті.

Денеде перед ворітьми гуртки селян спочивають при святі у холодочку. Барвистими плямами кидаються в очі прекрасні дівочі одяги. Не якісь дешевенькі, погані перкалі, а народний стрій. Блестить золото, гаптоване на чорних запасках і корсетах, мерехтять червоні спідниці, приковують увагу прекрасні вишивки на рукавах сорочок. Хлопці в чорному, — деякі в лугових одностроях. Як пізніше довідались ми, вся молодь належить до „Лугу“. „Луг“ у Черчу „дашкевичівський“ — неприхильно ставиться до сепаратистичних спроб львівських радикальних загорільців.

Але ціль нашої поїздки не „Луг“, а джерела в Черчу.

Дорогою доходимо до майдану, на якому стоїть купальня. Вже на вступі показує нам інж. Волосєнка перше джерело. Довкола джерела атмосфера гнилих яєць — знак що вода сірчана. Науковий прослід виказав величезну скількість сірки, більшу як у Піщанах. Трускавець не може навіть рівнятися до Черча.

Сірчана вода випливає здовж берега потічка, що створений джерелом перепливає через майдан. По дорозі приймає в себе воду інших джерел і зараз за майданом творить уже досить велику річку. Це доказ, які богаті у воду джерела і скільки можуть вони дати купілів.

Вода з сіркою є не тільки на майдані. В одного господаря на подвірі, криниця має чи не найсильнішу сірчану воду в цілому Черчу. Нюхаємо, а навіть кушаємо її і може вона булаб дуже прикра до проковтнення, якби не дочка господаря, що нам подає кухоль. Недурно один з товаришів поїздки пригадав собі зараз, що має невиносимий ревматизм і що мусить як найшвидше приїхати лічитися сюди...

Окрім джерел зі сірчаною водою є в Черчу і гірка вода подібна до „води Франц-Иосифа“. Вона, кажуть, знаменито регулює шлунок і усуває згагу та шлункову кислоту. Яка вона в смаку, докладно не знаю, бо ми кушаль воду дуже обережно з огляду на лічничі прикмети її.

І ця вода має обильні джерела на громадськім майдані зараз біля купальні. Присутність тієї води підносить вартість Черча, як купелевої місцевости, бо в недалекій будучині може зовсім успішно заступити нам заграничні живці (курорти) для хорих на шлункові недуги.

Побажатиб тільки, щоб громадяни Черча в своїм власнім, а за тим і в національнім інтересі, як найшвидше дали можність недужим користати з черченських вод. Приглянувшись до обставин, є повна надія, що воно незадовго так і станеться.

Коли в Черчу кожна крапля цілющої води буде використана, коли громада чи приватні підприємці подбають як слід про вигоду для гостей — незнане село рогатинського повіту стане славним не тільки в краю.

А знаючи свідомість Черча, ми можемо тільки радіти з цього, бо здається, вперше український автохтон буде виключним експльоататором прадідних скарбів: оттих сірчаних і боровинових купілів та лічничої гіркої води.

Кровава пімста більшовиків.

Розстріляння двацятьох політ. вязнів.

Москва, 10. червня 1927.

Московська радіостанція подає, що тамошня преса містить комунікат політичних властей СРСР., який стверджує, що тому, що монархісти за кордоном по вказівкам і за гроші чужинних шпіонських інституцій перейшли до отвертої терористичної боротьби, колеґія ҐПУ. оголосила 9. червня присуд, яким засуджено на розстріляння 20 людей. Присуд цей виконано.

Льондон, 10. червня 1927.

Оголошений більшовицькими властями комунікат про розстріляння в СРСР. двох бувших князів і 18 інших людей, приневолило міродатні англійські чинники висловити здивування, що декотрим із розстріляних закинено шпіонаж в користь англійської місії. Англійські власти заперечують твердження про істнування таких взаємин і щераз підкреслюють, що англійський уряд, зриваючи взаємини з СРСР., не керувався ніякими тайними причинами.

Берлін, 10. червня 1927

Вістка про розстріляння у Москві 20-х політичних вязнів викликала у Берліні сильне враження. Ціла берлінська преса стверджує однодушно, що СРСР. так дуже ослабив своє становище в конфлікті з Англією. Одинокий комуністичний „Вельт ам Абенд" називає масові екзекуції актом оборони робітничої кляси. Орган гр. Вестарпа „Крайццайтунґ" заявляє, що московські екзекуції доказують, що у Москві панує й дальше терор і що більшовицька система стоїть лише на слабих основах. Останні криваві акти можуть причинитися до скріплення протибільшовицького фронту в Европі. Нім.-нац. „Льокальанцайґер" зазначує, що держава, яка розстрілює без суду своїх горожан, перестала бути державою з правопорядком і культурою. „Фос. Цтґ." стверджує, що московський терор одним махом знівечив увесь дотеперішній моральний капітал, що його СРСР. здобув був до нині у конфлікті з Англією. Розстріляння вязнів у Москві нищить цю корисну для СРСР. атмосферу і дає його противникам у руки матеріял, якого не найдено у ревізованих огнетревалих касах.

Похорони пос. Войкова.

Варшава, 10. червня 1927.

Нині в год. 7·30 почалися похорони пос. Войкова. Здовж улиці, якою переходив похоронний похід, уставлено почесний шпалір із вояків 36 п. п. В посольстві зібрались представники уряду, цивільних і військових властей з віцепрем. Бартелем і дипл. корпус із французьким амбасадором Ля Рошем на чолі. Президента Мосціцького заступав шеф цивільної канцелярії Дзенцьоловський з адютантами. На спеціяльні каравани повиносили вінці; були між ними два від мін. закорд. справ Залеського. Урядовці посольства винесли на плечах домовину і зложили її на жалібнім возі, прибранім барвами СРСР. В 8. год. рушив похоронний похід із місця. Попереду йшла чета піхоти з орхестрою, батерія кінної артилерії і шводрон шволежерів. За ними делеґації несли вінці, а опісля їхали ще два каравани з вінцями. Караван із домовиною тягло шість коней, за домовиною йшла жінка пок. Войкова з родиною, найближчі співробітники посольства, шарже д' афер Улянов і секретар посольства Аркадієв. За ними представник президента Польщі Дзенцьоловський і міністри Складковський, Квятковський, Ромоцький, Медзінський, Станєвич і Добруцький з віцепрем. Бартелем на чолі. Далі дипл. корпус і урядовці мін-ства закорд. справ із франц. амб. Ля Рошем і дир. кабінету мін-ства закорд. справ Пшездзецьким на чолі. Похоронний похід замикали дві чети піхоти, батерія артилерії і шводрон кавалерії. На зал. двірці члени посольства занесли домовину до вагону спец. поїзду. Вагон був прибраний зеленю і барвами СРСР. Тут представник президента Польщі, віцепрем. Бартель, міністри і члени дипл. корпусу зложили щераз спочування вдові. В год. 8·45 відїхав поїзд при звуках жалібного маршу. Тіло супроводжали найближча родина покійника і перший начальник посольства Аркадієв із жінкою та начальник посольства Кубілус. Як представники польського уряду супроводжали тіло до кордону секр. мін. закорд. справ Завіша і почесна військова ескорта. Поїзд задержався у Білостоці, щоби змінити льокомотиву, а потім через Стовпці поїхав до стації Нероґовоє. Тут передано тіло більшовицьким властям.

З Колосова повідомляють, що з другого боку кордону виступили відділи більшовицького війська з орхестрою і з кількадесятьма цивільними людьми. Орхестра відіграла інтернаціонал. Кількох бесідників виголосило промови. Потім орхестра щераз відіграла інтернаціонал і поїзд поїхав дальше. Ескорту обняли більшовицькі відділи і представництво більш. властей і комун. організацій, що приїхали сюди спеціяльно.

Наслідник Войкова?

Варшава, 10. червня 1927.

В дипл. колах кажуть, що наслідником Войкова буде Стомоняков, член колеґії наркоміндела. Він брав останніми часами участь у польсько-більшовицьких конференціях для заключення пакту про неаґресію.

Коверду судитиме наглий суд?

Варшава, 10. червня 1927.

У Вильні веде ще слідство в справі вбивства пос. Войкова суддя Коржинський. Після його повороту до Варшави западе рішення щодо компетенції суду над убийником Ковердою. Дуже правдоподібне, що Коверда стане перед наглим судом.

Дальші арештування.

Варшава, 10. червня 1927.

Минної ночі переведено богато арештувань у звязи з убивством посла Войкова серед рос. монархістів і еміґрантів: у Гродні, Білостоці, Берестї, Волковиськах і Рівнім.

Пос. Войков жид?

Варшава, 10. червня 1927.

Тутешній „Момент" твердить, що вбитий у Варшаві більшовицький посол Войков був жидом.

Димісія румунського кабінету.

Букарешт, 10. червня 1927.

У політичних колах зачувати, що кабінет на внесення през. ради міністрів Стірбея подасться до димісії. Причиною димісії є невдача у переговорах з партіями над устійненням виб. літ. Новий кабінет утворить мабуть Братіяну. Він старатиметься довести до того, щоби селянська партія утворила спільну виб. лісту, на основі якої селянська партія дістала би 30 проц. мандатів. Думають, що партія не згодиться на це предложення.

Румунський король умирає.

Париж, 10. червня 1927

„Матен" повідомляє з Букарешту, що стан здоровля короля Фердинанда дуже тяжкий. Смерть його є питанням кількох днів.

Шкільний рік — 21. червня.

Варшава, 10. червня 1927.

У міністерстві освіти запало рішення, щоби в усіх середніх школах шкільний рік закінчити у вівторок дня 21. червня.

Американський долар 8·91·50—8·92, канадійський долар 8·88·50—2·89·50.

20. ц. м. здержуємо висилку всім П. Т. передплатникам що залягають з передплатою.

Девь „Рідної Школи" у Львові
У четвер, 16. червня 1927 р. на площі „СОКОЛА-БАТЬКА"
сотки молоді усіх шкіл УПТ-ва виконають руханкові вправи, танки, гри і забави.
Початок о год. 4. пополудни.
Вступ за добровільними датками на „Рідну Школу".

НОВИНКИ.

— **На черзі.** В передвиборчій добі є ми свідками нового, дуже характеристичного і симпатичного явища. Як довідуємося, до Тимч. Самовр. Виділу у Львові надходять численні пропозиції поодиноких старостів у справі затвердження нових громадських комісарів. Як відомо, у Сх. Галичині мало є таких громад, де урядувалиб виборні, хоч і застарілі громадські ради з виборними війтами, всюди настановлено дібраних адміністрацією наказних війтів. Тому найбільше здивування мусить викликати нове явище зміни навіть уже випробованих вірників п.п. старостів. Це є тим дивніше, що нині Сх. Галичину обняв друdemoc виборчого руху. Зміни на становищі наказних громадських адміністраторів в ході виборчої акції вказувалиб тільки на те, що п.п. старости не є певні бажаних для себе висліді виборів з огляду на „непевність" навіть деяких ними дібраних комісарів. Тому й усувають „непевних", добираючи сліпо відданих собі послушників. Та чи допустимі і доцільні є такі зміни в ході виборчої акції? Чи не внесуть вони ще більше замішання? Тимч. Самовр. Виділ повинен покласти край старостинським забаганкам.

— **Люди чи гієни.** Від трагічної смерти нещасного д-ра Володимира Бачинського минув уже чималий шмат часу, а гієни всякого покрою все ще шугають біля його могили. Чого тільки з приводу цього трагічного епізоду не понаписувала польська і т. зв. ліва українська преса! Та здавалось, що з часом і гієни заспокояться, притихнуть. Але де там. Аж тепер приходить до голосу віденський „Бюлетень закордонних кореспондентів робітничої преси", який з черги подає таку „сенсацію": „Ундівські сфери, які після смерти (д-ра Бач.) відітхнули, попали в острах довідавшись, що в одній з львівських друкарень лежить зложена брошура покійного про ріжні їх махінації. Власник друкарні не видав її Бачинському, тому що цей не мав грошей на її викуплення, а тепер, щоби покрити видатки готов відступити її якому-небудь видавцеві. Скандал тоді неминучий". Москвофільська лівиця і звязані з нею „робітничі кореспонденти" не проминають ніякої нагоди щоби тільки добути все новий таран проти капосного УНДО. Тепер винайшли вони невидану брошуру пок. Бач. проти УНДО, про „махінації" ундівських сфер, брошуру, що спричинить „неминучий скандал". Думаємо, що вас „робітничі" і неробітничі кореспонденти стати на викуп віби то зложеної брошури, яку друкар готов відступити якому-небудь видавцеві. Поспішайтесь, а тоді *summa cum laude* сповните волю пославшого вас. Але ви знаєте, що ніяких брошур нема, бо й які брошури можуть бути про „махінації" ундівських сфер? Колиб така брошура була, ви давно булиб її закупили навіть на вагу долярів, а не булиб писали про охоту друкаря відступити її „якому-небудь видавцеві". А пускаючи „сензації" про неістнуючу брошуру, ви привичним способом тільки кидаєте підозріння проти УНДО. серед своїх безкритичних читачів, як гієни шугаючи біля могили нещасної людини. Пора й вам бути людьми, а не йти в сліди гієністично настроєних польських ґазетників.

— **Пріґельпатент оживає.** Самбірському староству дуже не в смак всяка організаційна праця серед українського населення і воно старається спинити цю працю переслідуванням активніших одиниць зпосеред нашого свідомого селянства. Ще не прогомоніла справа за повірочною нарадою Нац. Обєднання в Ортиничах, як староста Скомпський позначився знов у нашому житті. Тим разом підшукав собі молодого енерґічного діяча з Луки гром. Петра Луцького, якого за його промову в дні 29. травня ц. р. на вічу у Волоші присудив на основі цісарського пріґельпатенту ще з 1854-го року на 14 днів арешту без заміни на гривну. Слід зазначити, що гром. Петро Луцький на згаданому вічу нічого аж каригідного не сказав, тільки переповідавноторійно відомі факти з наших переживань під Польщею. Одначе староста Скомпський помиляється, коли думає, що репресіями залякає свідоміших громадян.

— **Славянські танці.** Вчора т. є в четвер мали ми нагоду почути виклад гостя і учасника конґресу етноґрафів і географів проф. д-ра Францішка Поспішіля, директора моравського музею в Берні про славянські танці. Виклад продемонстрував шановний гість окремим фільмом, що хоч сам собою дуже гарний, то не вийшов цілком добре завдяки слабому апаратові львівського університету. Про цей виклад і фільм матимемо нагоду написати ще окремо. Зазначимо тільки, що бачили ми на фільмі і українські танці а саме: козачка і запоріжця.

— **Вечір української народньої пісні.** З нагоди II. Конґресу Славянських Ґеоґрафів і Етноґрафів відбувся в четвер (9. ц. м.) заходами Наукового Товариства ім. Шевченка, Львівського Бояна і Бандуриста вечір української народньої пісні. Мішаний (під диріґентурою д-ра С. Людкевича) і мужеський (під диріґентурою Ів. Охримовича) хор відспівав низку українських народніх пісень, згармонізованих нашими найвизначнішими композиторами (Лисенко, Людкевич, Колесса, Барвінський, Леонтович, Козицький). Мужеський хор вийшов зовсім поправно, слабше враження робив мішаний хор. Також добір відспіваних пісень не міг дати запрошеним гостям повноти, ріжнородности, глибини і величі української народньої пісні. Правда, всі недостачі требаб зложити на незалежні обставини — з огляду на те, що концерт зааранжовано в останній хвилі без належньої підготовки. Сталося це тому, що ізза нетактовної, а то й провокаційної поведінки польських господарів конґресу, українські ґеографи й етнографи були примушені відмовитися від участи в ньому. На свою участь згодилися вони аж в останній хвилі, коли направлено крикливі нетакти польських аранжерів, про що матимемо нагоду сказати ще своє слово. Зовсім природно, що зложений наборзі хор з огляду на початок мертвого сезону, як і прихапцем уложена програма вечера слабо зарепрезентували чарівну українську пісню. А на такі справи, головно репрезентаційного характеру, слід би звертати пильнішу увагу. З огляду на те, що вечір відбувся з нагоди конґресу ґеографів і етноґрафів, співаки, а головно жіноцтво повинні були виступити в народніх строях, щоби й тут хоч сяк-так віддати дань етноґрафії. На жаль, жіноча частина хору явилася в звичайних европейських одягах і то навіть не святочних. Славянських гостей коротко витав голова Наук. Тов. ім. Шевченка проф. К. Студинський, в деякій мірі виріжнюючи учених з Ленінграду і Москви. З українців, так сказатиб — гостей заміти ли ми проф. О. Колессу з Праги, проф. Дм. Дорошенка з Берліна, проф. В. Ґеринович з Камянця і В. Щербаківського з Праги.

— **Наш прогульковий рух.** Наші люди не можуть жити без нарікань і не вміють заохочувати без закидів. От в „Ділі" ч. 127 в нотатці „Польські прогульки до наших гір" витикають нашим школам і установам, що вони влаштовують збірні прогульки дуже рідко, або зовсім ні. Тимчасом в тім самім „Ділі" можна було в минулім році від вчасної весни до пізної осени читати оповістки про прогульки „Пласта" (але не наших шкіл! — Ред.), які все вдавалися, а й того року вже пару таких прогульок було, та на жаль тепер якось мало є охочих до них. Щож на те порадиш, силою цікого витягнути не можна. Поза тим слід занотувати наукову прогульку нашої Торговельної Школи зі Львова у бориславський басен, в якій взяло участь 40 учеників (ць) під проводом учителів школи пп. І. Лежогубської і А. Ковалиська. На протязі двох днів 31. травня і 1. червня залізницею і пішки відвідали наші прогульковці Борислав, Трускавець, Стебник та Дрогобич. Хоча крім Впп. Павлів Яворських з Трускавця, які щиро приняли і переночували наших прогульковців, ніхто з прошених про те листовно Громадян нею не занявся, вона вдалася прегарно, бо навіть чужі люди, що з признанням піднести треба, дали нашим прогульковцям в копальнях ввічливо фахові пояснення. Крім того плянує Торговельна Школа ще перед феріями пару прогульок до промислових заведень у Львові та околиці і думає, що не є під тим оглядом одинока. — Учасник.

— **Траґедія жінки.** Дня 8. і 9. червня ц. р. відбувалася перед судом присяжних у Львові розправа Марії Миц з Дикова Старого біля Любачева за злочин підпалу. Марія Миц в 1914 р. вийшла замуж за Феля Мица, богатого господаря і дяка в Дикові як його третя жінка. Коли в кілька місяців пізніше вибухла світова війна і Фель Миц пішов на війну, вона лишилася на господарстві і до повороту мужа з російської неволі в 1920 р. провадила ціле господарство. З поворотом мужа в короткім часі почалася траґедія. Пішли чутки по селі, що Фель Миц любиться в дочці сусіда Катерині Озімок. По довгих терпіннях муж її почав бити і переслідувати. Коли дня 29. грудня 1926 року знову її побив, вона втікла з хати і підпалила двох господарів Озімка і Єдинака. За це станула перед трибуналом присяжних, а в акті обвинувачення прокуратор жадав для неї кари доживотної вязниці. Переслухано цілий ряд свідків, які зізнали вправді, що Марія Миц жила недобре з чоловіком, але що вона була злослива і сварлива жінка. Внески оборони на покликання відводових свідків трибунал відкинув. По промовах прокуратора Бізупа й оборонця д-ра Льва Ганкевича, присяжні 12 голосами увільнили Марію Миц від вини і кари. Предсідником трибуналу був радник Антоневич, вотували радники Анґельський і Згуральський.

— **Жалібний день Мадярщини.** Жалібним днем Мадярщини проголошено річницю договору в Тріяноні, тобто день 4. червня. Цього року припала в той день 6. річниця того трагічного для Мадярщини договору. Був це великий день жалоби для всеї нинішньої Мадярщини. На громадських і урядових установах повішено жалібні хоругви, громадяне носили маленькі чорні хрестики з написом: „Тріянон". В 4 год. дня з усіх дзвіниць Будапешту задзвонили сумно дзвони.

— **З тюрми кульпарківського заведення.** У кульпарківськім заведенні для божевільних помер іще в 1925 р. Генр. Смулка серед підозрілих обявів. Тепер відбулась судова розправа проти дозорців кульпарківського заведення, обвинувачених у тому, що вдушили Смулку. А саме секція тіла ствердила смерть наслідком стиснення гортанки, що доказувала також поздирана шкіра на шиї. Обвинувачені дозорці. Дмитрів і Бушковський десь пропали, присутні на розправі дозорці Дердзінський і Войтович зложили вину на двох попередніх, тому трибунал увільнив обвинувачених. Проти неприсутніх дозорців буде суд вести додаткову розправу.

— **Втопилась учениця ґімназії Василіянок.** За Личаківською рогачкою в лисиницькім ставі біля фабрики дріжджів нічний сторож найшов тіло дівчини. При дівчині найдено шкільний зшиток, підписаний: Олена Левко, учениця VI. кл. Слідство виявило, що Олена Левко, дочка університетського возного, ходила до VI кл. ґімназії Василіянок при вул. Дуґовича. Можливо, що Олена Левко поповнила самогубство. Причина ще незнана.

— **Летун Чемберлен переїде Альпи.** Летун Чемберлен заявив берлінському кореспондентові римської „Трибуни", що на другий тиждень хоче переїхати

НАДІСЛАНЕ.
За надіслане Редакція не відповідає.

Зміна ординації. 2340 3-4
Специяліст недуг уха, носа, горла і гортанки, б. оператор віденських клінік проф. Гаєка і Наймана, лікар держ. шпиталів у Львові
Д-р ЛЮДВИК ШНЕК
ординує тепер вул. Коперника 3. Тел. 4786

ВИБАГЛИВУ ҐАРДЕРОБУ МУЖЕСЬКУ
2354 догідні сплати 1–1
до кінця червня 20% дешевше
замовляти у фірмі
Т. ҐУРСКІ
Проф. Промислового Інституту і б. довголітний управитель найліпших фірм в Льондоні, Відні, Петербурзі, Карльсбаді, Москві.
Львів, Льва Сапіги 75.

тіти Альпи і причалити в Римі. Хоче відвідати місто, де народився конструктор літака, на якім Чемберлен перелетів Океан. Чемберленові і Левінові пропонують із Ню Йорку сто тисяч долярів, коли до Америки вернуть літаком. Посадник Будапешту прислав Чемберленові привітальну телеграму, в якій просить летуна відвідати Будапешт. Будапештенське американське посольство прилучилося також до цього запрошення.

— **Пожежа авта на вулиці.** Дня 9. червня веч. експльодував мотор авта, що переїздило Галицькою вулицею. Авто обхопило полумя. Пожежу вгасила огнева сторожа, що саме переходила тою вулицею. Згоріла лише передня часть авта.

— **Конкурс на приняття кандидатів** до гр. кат. Духовної Семинарії у Львові на шк. р. 1927/28. Кандидати духовного стану Львівської Архієпархії, що бажають бути принятими на 1. рік до Духовної Семинарії у Львові, мають предложити свої подання Митрополичому Ординаріятові найдальше до 1. серпня 1927. До подання належить долучити: 1) свідоцтво хресту і миропомазання, 2) свідоцтво іспиту зрілости і всі гімназійні свідоцтва, 3) свідоцтво моральности від Уряду парохіяльного (деканального), 4) свідоцтво польського горожанства, 5) заяву родичів чи опікунів, що будуть складати оплату по вісім долярів місячно за удержання і по чотири доляри такси за кожний семестер, 6) точний опис життя, зокрема подати, де перебував і чим трудився від матури досі. Кандидати будуть у свій час повідомлені, коли мають явитися у Львові. 2357 1—1

— **Дирекція Т-ва „Карпатія“** пригадує усім нашим Інституціям, Товариствам, Кооперативам і загалові нашого Громадянства, що речинець субскрипції уділових листів небавом кінчиться і тому являється нашим національним обовязком взяти масову участь в субскрипції і не допустити до відібрання концесії одинокому українському Тов. обезпечень на життя і ренти. Субскрипцію переводить Кооперативний Банк „Дністер“, який на вложені суми видаватиме уділові листи, що після постанов статуту будуть відповідно опроцентовані, в свойому часі вильосовані та з надвишок Т-ва сплачені. Вартість одного уділового листа виносить 100 зол. Гроші складати в „Дністрі“ Львів, Руська 20 з зазначенням „на субскрипцію уділів „Карпатії“. 2319 4-7

— **Звертаємо увагу всім кооперативам,** щоби в горячі дні переховували пасту до обуви Елеґант в холодніших місцях. Паста Елеґант є товщена, тому може розмякнути. — О. Левицька і Ска Львів, Кордецького 51. 2330 3-3

SCHICHT

Всі мусять знати,

що **мило ОЛЕНЬ-ШІХТ** є не тільки гарантовано чисте, а передовсім дешевше ізза своєї видатности.

В нинішних тяжких часах не вільно нищити свого дорогоцінного білля через уживання ріжних незнаних мил тільки тому, що є дешеві.

Кожда газдиня, що дбає про чистоту і цілість білля, уживає тільки знаного від двох поколінь

мила ОЛЕНЬ-ШІХТ

Вистерігайтеся фальсифікатів
і звертайте увагу на марку 2348в)

ОЛЕНЬ-ШІХТ!

Дописи.

Між нашими лемками.

1. Кооперація.

Висова п. Горлиці. (*Кооператива „Єдність“. — Аматорський гурток*). Керуючися ідеєю, що в кооперації відродження й будучність Лемківщини, вдалося кільком свідомим одиницям, по великих зусиллях і трудах, як матеріяльного, так і морального характеру заснувати першу кооперативу в тутешньому повіті, в селі Висова. Ніхто не заперечить, що кооперативний рух на Лемківщині — це початок до кращого завтра нашого Лемка. Цей рух промостить шлях до єднання в боротьбі зі злиднями як на економічному так і на культурно-освітньому полі. В очікуванні, доки ці змагання не увінчаються успіхом, йшли члени-основателі сміло вперед, поконуючи всякі перешкоди, які раз-ураз ставили несвідомі й злобні одиниці на порозі розвитку кооперативи. Згадати при цьому годиться й про таких, що безпідставними доносами старалися за всяку ціну підорвати авторитет кооперативи. Наслідком денунціяції було те, що староство зарядило слідство й справа знайшла відгомін у суді. Були села, в котрих велася скрита агітація проти кооперативи, як української організації, а за доказ хай послужить те, що при кожній стрічі сипались питання „чи це правда, що у вас вже пів села перейшло на українство“? Це не вимагає ніяких коментаріів. Лемко видить у кооперації свою будучину, а „русскі“ зненавиджений ними український рух. Намагаючися здавити цей рух, наші кацапи давлять і змагання лемка до його кращого завтра. Та члени, свідомі свого діла, тим не знеохотилися, не попали в зневіру, а вперто обстоюють матеріяльно і морально інтереси кооперативи.

Однак кожне благородне та високоідейне діло потребує певного забезпечення, яке може дати тільки відповідна скількість свідомих членів зединених в організації. А тих членів було в початках замало. Цеж їх було шукати? — Між малосвідомими в кооперативному ділі лемківськими масами? Ні! Лемкові треба доброго прикладу. Тому то Управа і Надзірна Рада розіслали відозви і заяви до інтелігенції повіту (учительства і священства) і — представте собі! — інтелігенція — цей живчик культурно-освітнього життя Лемківщини — збула все мовчанкою. Хочби тобі один інтелігент у повіті задеклярував уділ і тим підтримав бодай морально змагання до кооперації. Так ні! Виговірка, що інтелігенція бореться зі злиднями не має тут приноровлення, бо уділ 10 зол. можна сплачувати ратами по 1 зол. місячно. При такому стані справи рішено покластися на власні сили лемка і це не завело. Зараз по році істнування кооперативи видні успіхи. Число членів постепенно зростає, а кооператива в діловому році 1926/7 мала загального обороту 116.892·05 зол. Біланс кооперативи представляється ось так: пассива 12.265 зол. 44 сот., актива 13.936 зол. 75 сотиків, чистий зиск 1.671·31 зол. До розвитку кооперативи причинилися своєю працею: еміґрант з В. України Гаркавий Яків, о. Дорош А., Ст. Батюк, який провадить книго- і діловодство. З лемків віддані всією душею кооперативі: Гойсак Г., Ференц М., Какара Ст., Вариха Ів., Корінь П. і ін., яких імена будуть записані золотими буквами в душі кожного прозрівшого лемка.

Цеї весни кооператива докінчила, завдяки енергії Як. Гаркавого, театральну салю і — закупивши площу за 280 дол., приступила до будови власної домівки. Справа це не легка, бо відчувається недостачу готівки, але при добрій волі і витревалій праці все піде гаразд. Тепер і ці села, що недовірчиво відносилися до кооперативи у Висовій, заохочені її прикладом, стараються у себе заложити кооперативи. Та тут треба рішучо освідомлення в цій справі, а цей обовязок тяжить виключно на інтелігенції. Віримо, що інтелігенція не буде ставитися до кооперативного руху пасивно, але навпаки, вкаже нашому лемкові в чім його будучина і візьме масово участь в його змаганнях а тоді запанують добрі, гармонійні відносини між лемківськими масами і інтелігенцією. На увагу заслуговує також аматорський гурток при кооперативі „Єдність“, який дав кілька вистав не тільки в своїм селі, але і в сусідних селах, ба навіть у грибівськім повіті. З поважніших, виставлено такі штуки як „Наймичка“ і „Невольник“. Населення ставиться прихильно до гуртка і вистав, доказом чого є те, що вистава „Невольника“ перейшла з великим успіхом при виповненій салі. Аматори вивязалися зі своїх роль як найкраще і своєю дійсно мистецькою грою витискали присутним сльози з очей. Вистава закінчилася живим образом і відспіванням молитви „Боже великий єдиний“. Аматорський гурток придбав власні костюми, перуки і декорації. Тепер приготовляється гурток до вистави драми Суходольського „Хмара“. Признання належить акторові Гаркавому, що всією душею відданий ідейній праці над розвитком гуртка. Жаль тільки, що деякі одиниці зпоміж інтелігенції жалують одної недоспаної ночі, щоби своєю присутністю на виставі причинитися до признання для праці тих, що в імя культурно-освітніх змагань не жалують труду, праці і чимало недоспаних ночей над постановкою такої штукі як „Невольник“. *Стебенко.*

2. Православіє на Лемківщині.

Дня 14. травня перейшло на православіє населення Королевої Руської і Богуші. Оба ті села творять одну парохію, в котрій через 25 літ був парохом пок. о. Іван Руссиняк. Він, як уніятський священик більше плекав православіє, чим те, до чого був покликаний. До католицизму, зокрема до унії чув якусь відразу. „І вас усіх православних христіян“ виголошував з особливим притиском і це переконувало людей, що вони повинні стати православними. Будучи невічним старцем, не міг в останніх літах сповняти як слід своїх обовязків, а сотрудника утримувати не хотів, бо, мовляв, нема чим ділитися. Навіть не бажав помічного священика в часі своєї недуги. Такий стан людям споркрався. На власну руку попрохали сусідного священика о відправу у своїм селі. По смерти пароха доїзджаючий священик захотів упорядкувати церкву зглядно касу церковну, що дуже не подобалося старшині церковній, яка поза церквою займала всякі становища в громаді. Та завідатель поставив на своїм, що загалові дуже подобалося. У великий тиждень консисторія на час великодних свят прислала йому помічного священика, котрий до нічого не втручувався, через що подобався знов церковним провізорам, а загалові теж подобався своїм милим голосочком. Помічний священик — за котрого просили навіть декана, щоби остав на дальше — мусів вертати до Перемишля, а церковна старшина, боячися мабуть попереднього завідателя-сусіда, щоби знов не вглядав у їх церковну господарку, написала по православного священика, бо, мовляв, теперішні католицькі священики пропускають у відправі слово „православний“. Дехто каже, що за православним священиком написали зараз по смерти пароха, а опісля для приспішення телеграфували. Та якби там не було, досить, що фіри по греко-католицького священика більше вже не посилали. Перед самим приїздом православного батюшки селяни замкнули церкви в обох селах і гр.-кат. завідателя взагалі вже до церкви не впустили. В день приїзду батюшки громадські уряди в обох селах позаписували всіх без винятку мешканців на православіє. Другої днини, по приїзді батюшки, відчинили церкву в Королевій Руській і впровадили його відправляти. При кінці православної утрені приїзджає завідатель з деканом. Увійшовши до захристії, запитує батюшку, чого він прийшов і хто позволив йому в церкві відправляти? На це православний мав заявити, що люди по нього писали, та що від учора церква вже до православних належить. По цім декан хотів до людей казати проповідь, але люди на команду з хорів опустили церкву. Православний відправив Службу Божу і вечірню та відїхав до Варшави, обіцюючи прислати вже пароха-галичанина, бо селяни застерегли собі, що не хочуть українця, але й не хочуть москаля, якого не моглиб розуміти. Обі громади стараються за окремого священика для себе, тому обіцяв прислати двох. Правда, обіцяв ще, що прислані попи обголять вуса, бороду й обстрижуть волося, бо так хочуть тутейші люди. Перехід свій на православіє стараються селяни оправдати тим, що гр.-кат. священики дуже друть за похорони (був. парох брав 100 зол., а целебс взяв за один 15 зол. а за другий 8 зол.) та шлюби. Може й в тім і є дещо правди, але правдою є також те, що лемко умираючи просить священика при сповіди „гарді“ себе поховати, бо лишає газдівку велику. Ось так то відбувся цей процес переходу лемків на „тверду“, як вони кажуть, віру. — *Лемко.*

3. Шкільництво.

Березів. (*Дальша ліквідація українських шкіл.*) В громаді Глудно, березівського повіту були дві школи. Одна з українською викладовою мовою а друга, яку заложила рада шкільна окружна в Березові (*Brzozów*) як експоновану, з польською викладовою мовою. В українській школі було 300 дітей обовязаних до школи, 240 було записаних а 180 вчилося. Були там дві учительські сили обі гр. кат. обряду, українки — а в польській школі 40 обовязаних, до 30 записаних, 25 вчилося, а в тім кількоро гр. кат. обряду і учителькою була полька. Щоби боронити свого стану посідання, внесли українці з Глудна 138 декларацій за 183 дітей за школою з українською мовою навчання — але і поляки справи не засипляли і сам лат. парох з Іздебок вніс, як кажуть, 50 декларацій за своїх парохіян, без жадної урядової леґалізації підписів. І сталося чудо. Кураторія зносить в українській школі українську викладову мову на домагання польських родичів а вводить польську і мотивує це так: „що конскрипція виказала в громаді менше як 25 прц. населення руського а 50 декларацій поляків жадає польської мови навчання в школі“. На 138 українських декларацій за 183 дітей нема жадної відповіди — і число 240 дітей, записаних до української школи на 30 польських, не каже нічого кураторії про неправильні підсумки конскрипції в громаді Глудно. До того рада шкільна повітова в Березові на 2 місяці перед кінцем року зносить виклад український а впроваджує „тимчасово“ утраквізм. Якжеж пояснити справу конскрипції, що не виказує 25 процент населення українського. Конскрипцію переводило 3 писарів, двох українців громадян місцевих, а головним комісарем від неї був бувший учитель польської школи поляк Иосиф Обара, брат лат. пароха. Громадяни всі явилися до конскрипції і подали за мову розговірну — українську, а комісарі так записали „мову українську“. Того еляборату староство не приняло, бо мови української на думку староства не вільно записувати, і звернуло конскрипційний еляборат учителеві до поправи, а цей мав понаписувати замість української розговірної мови польську. І тоді все було в порядку, еляборат принято, а в громаді з 75 проц. українців лишилося лише 25 проц. „русинів“. І на такім невірнім документі оперла кураторія свою резолюцію. Це тим важнійше, що та сама кураторія львівського округа шкільного перед 4-ма місяцями видала оречення, що в Глудні „признається дві школи“, одну „двоклясову з язиком викладовим руським“, а другу „одноклясову з язиком польським“. Як це погодити разом? Признається 2 школи, а за 2 місяці касується українську а про польську одноклясову і не згадується. Проти цього рішення внесено в часі 14-дневнім рекурс, — але чи що буде з того? Що робити дальше не знаємо. Може би „Рідна Школа“ дала яку пораду або поміч?

о. Іван Жарський (Глудно п. Динів.)

Зі спорту.

День українського спорту в Перемишлі.

В тиждень по славнім „Дні Українського Спорту“ у Львові влаштували перемиські спортові та руханкові товариства також свято у себе. Хоч не було там такої „сензації“, як гості з Закарпаття у Львові, всеж таки заінтересування громадянства імпрезою було дуже велике, не менше, як у столиці Західньої України.

Невідступний товариш майже всіх наших спортових імпрез — рясний дощ, змочив порядно площу, але коло третьої години надстав троха і позволив почати Свято.

Як на таку погоду, публики зійшлося богато; загалом треба з признанням піднести, що перемиське громадянство відвідало свято не тільки тому, що „випадає“, але й тому, що розуміє вагу фізичного виховання і цікавиться вже й самим спортом, як таким. Свято підготоване добре, випало на загал гарно і цікаво.

Почалося воно дефілядою всіх учасників під проводом І. Волиняя. Перед сценицею перейшли рівними рядами „Спартанка“, „Весела Громада“, „УСК. Беркут“, „Соколи“ і „Луги“. Всіх учасників було 455. Свято відкрив д-р В. Загайкевич палкою промовою.

Першими точками програми були вправи вільноруч, виконані спільними силами Сокола і Луга. Всі вони, дві мужеські і дві жіночі, прості, без змісту. Також псувала троха ефект надто вузька уставка. Зрештою вправи виконано в цілости рівно і до такту. З другої сторони треба замітити, що вправляючі вчилися вправ виключно на свято і треба признати, вивчили їх добре. Зате всім їм недостає руханкових підстав; недостає цієї зручности, солідности й грації, яку може дати тільки систематично управлювана руханка та спорт. Те саме впадало у вічі при дефіляді, де ярко відбивав свобідний, елястичний крок спортовців, від штивного неприродного ходу декотрих соколів і луговиків. Треба памятати, що метою луговиків це не самі вправи на популярних.

Дальше виступили дві дружини мало в нас відомого ручного мяча. Станули проти себе УСК. „Беркут“ та Сокіл — переважно студенти. Цікава гра, видержана на ховакім грищу до кінця в живім темпі принесла заслужену побіду Беркутові — 5:0. Побідна дружина перевищала противників технікою, тактикою, орієнтацією, та стартом до мяча. Загалом видно було у беркутівців куди більшу спортову підготовку, ніж у студентів.

Найцікавішою точкою Свята були змагання в кошиковому мячі жистія Західної України на 1927 рік „Спартанки“ із „Веселою Громадою“. „Спартанка“, що тиждень тому привезла зі Львова титул і мандрівну нагороду Союзу Українок, не мала рішучо свого дня. Грала технічно а передовсім тактично гірше від Веселої Громади. Коли в „Спартанці“ набиваються оди-

чині, які дійсно опанували техніку кошиківки, то знову сила Веселої Громади лежить у зіграні і добрій тактиці цілої дружини, і тому заслужено виграла 6:4. Гра ведена в живім темпі, з великим завзяттям дала глядачам богато емоції і була нагороджувана дуже часто ревними оплесками.

Із легкої атлетики оглядали ми: гінців — 4 х 100 м., біг на 1500 м. і мет ратищем. Слабий час 53·3 сек. завдячує побідна дружина гінців дуже поганому переданню штафети. Час бігу на 1.500 м. (старт. 5) 5:5·2 — добрий; мет ратищем найкращий осяг 35 м. — слабий. Взагалі осяги моглиб бути кращі, якщо змагуни малиб за собою цілий весняний сезон тренінгу.

Вождом „Дня Українського Спортовця“ був Іван Волинець, якого енергійній підготовчій праці завдячує Перемишль своє гарне свято. Нагородою за його труди була щира овація, яку йому уладили змагуни та присутнє громадянство в часі Свята.

Ю. С.

Відозви і комунікати.

До наших священичих родин!

Захист для сиріт при Монастирі СС. Василіянок у Львові (вул. Потоцького 95.) має і цього року 100 дівчаток (у віці 8—19 літ), які раді би в часі літних ферій побачити село, віддихнути свіжим воздухом та набрати сил до дальшої праці.

З цеї причини звертається підписана Управа з горячим проханням до наших священичих домів, щоби зволили приняти наших дівчаток до себе в гостину на час вакацій. В домі, в якім ведеться кухню для кількох осіб, легко проживиться ще одна особа, домашній буджет цього не відчує, а зробиться велике діло:

1) буде це добрий вчинок, зроблений для сироти, за який певно Бог нагородить; 2) сирота буде мати в священичій хаті добру моральну опіку і гарний приклад, так потрібний для її дальшого життя; 3) для Управи Захисту буде це великою прислугою і ласкою, за яку заховаємо щиру вдячність і память у спільних молитвах цілого нашого дому.

Додаємо, що діти наші не вибагливі і будуть вдячні за все, що дістануть. Ласкаві зголошення просимо присилати чим скорше, щоби діти могли постаратися про залізничі знижки, а також подати, в якім віці (від 8 літ до матуристок включно) зволить хто сироту приняти.

Львів, дня 10. червня 1927.

За Управу „Захисту ім. Митр. Андрея гр. Шептицького для сиріт“:
С. Віра Слободян ЧСВВ. Ігуменя Монастиря і настоятелька Захисту. — *О. В. Лицикак*, куратор Захисту.

Комунікат Українського Спортового Союза у Львові.

Спортова Рада подає до загального відома, що дня 16 червня ц. р. (четвер) відбудуться II. Краєві Жіночі Легкоатлетичні Змагання в Перемишлі, в програму яких входять: біги, мети, скоки і змагання в кошиковому мячі Львів-Перемишль.

З огляду на велике заінтересування нашого громадянства цими змаганнями, до яких наші жінки підготовлювалися цілий весняний сезон, вибирається до Перемишля на той день більша прогулька зі Львова. Тому проситься всіх, котрі хочуть взяти участь у цій прогульці, зголошуватися в секретаріяті У. С. Союза — (Львів, вул. Руська ч. 18. I. п.) щодня від 11—12 год. перед пол. в ціли вироблення знижки на залізниці. Ближчих інформацій дотично прогульки уділяє секретаріят у вище поданих годинах. Зголошення до участи в прогульці приймається до дня 14. червня ц. р. (вівторок) до години 12-ої перед полуднем включно.

ОПОВІСТКИ.

„Товариство Прихильників Освіти“ у Львові. Виділ Товариства подає до відома, що першою українською установою, яка відгукнулася на прохання Виділу прийти новозаснованому Товариству з матеріяльною допомогою є „Народня Гостинниця“, яка на ту ціль жертвувала 100 (сто) зол. Кооператива „Маслосоюз“ жертвувала 50 (пятьдесять) зол. Кооперативний Банк „Дістер“ зложив вкладку звичайного члена, а крім цього вступив в допомічні члени Товариства з вкладкою 120 (сто двацять) зол., вступили дальше „Народня Торговля“ і „Краєвий Союз Ревізійний“. Виділ Товариства щиро дякує згаданим установам за їх поміч і звертається до всіх українських установ з проханням прийти новозаснованому Товариству з матеріяльною поміччю, так щоби у новому шкільному році Товариство було в силі приступити до здійснювання своїх завдань, які є: давати українським студентам Високих Шкіл матеріяльну і наукову поміч. — *Виділ Товариства.*

Надзвичайні Загальні Збори Українського Спортового Союза відбудуться в суботу дня 25. червня ц. р. у Львові, в год. 4-ій попол. в домівці Т-ва „Просвіта“ — Ринок ч. 10/II п. з таким порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 2) Резигнація Спортової Ради і вибір нової. 3) Внески і запити. — *Осип Навроцький*, голова, *Іван Паньчак*, секретар.

Семинаристка з IV. курсу учительського семинара СС. Василіянок в Дрогобичі пошукує лекції на селі на час ферій. Вимоги скромні. Зголошення: Дрогобич, Конарського 6, Інститут СС. Василіянок.
2353 1—1

Збірка на інвалідів. Тернопільське воєвідство рескриптом з дня 3-го червня 1927 Ч. ВБ. 4296 і станиславівське воєвідство рескр. з дня 9-го червня 1927 Ч. БП. 3979/27 дали дозвіл на переведення збірки на цілі „Українського Краєвого Товариства Опіки над Інвалідами у Львові в часі від 12 до 26 червня ц. р. включно. Товариство вислало своїм філіям і повітовим комітетам на території згаданих воєвідств повновласти для збирачів та лісти, на котрих мають бути нотовані жертви. Нехай між жертводавцями не бракне ні одної громади! На поміч громадянства чекають сотки інвалідів Української Гал. Армії, що пролили свою кров і віддали своє здоровля і національні ідеали. — *Управа УКТОНІ у Львові.*

Вступні іспити на I. курс прив. Семинара з правом прилюдности С. С. Василіянок у Львові вул. Потоцького 95. відбудуться в днях від 30. червня до 5. липня. Зголошуватися треба найдальше до 28. червня особисто щодня від 9—1 год. або почтою предкладаючи метрику і останне шкільне свідоцтво. До іспиту можуть бути допущені також учениці, які не покінчили VII. кляси, але які мають потрібне знання. Вписи на вищі курси (II—V), як також до всіх 7. кляс школи вправ будуть переводитися від 25—30 червня. Учениці, які зголосяться скорше, можуть числити на приняття до інституту. 2336 2-3

Вступні іспити в прив. жін. гуманістичній гімназії Українського Інст. для дівчат в Перемишлі (з повним правом прилюдности) до I. кл. відбудуться 24. червня (такса 30 зол.), а до кл. II.—VIII. в днях 20.—23. червня ц. р. (такса 80 зол.) Зголошення з метрикою і евент. свідоцтвами шкільними — день перед тим устно або письменно. Приміщення в інтернаті Інститута коштує 80 зол. місячно. — *Дирекція гімназії.* 2325 2-3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

2 ЗОЛ. коштує срібний ланцушок на шию у Мандля, Коперника 14. 1773д 8-?

КОНЦІПІЄНТ з провінціональною практикою пошукує посади. Зголошення до Адміністрації під „Доктор“. 2337 3-3

БЮРО ПРАВНОЇ ПОРАДИ в військових і поборових справах, інформації, вношення подань, заступництво сторін. Львів, вул. Пекарська 47/II. 2121 14-24

ХЛОПЦЯ 3-тижневого, здорового віддам на власне. Відомість Регенова (фризи)ер Весела 495 коло різні. 2329 2-2

ГОДИННИКИ прецезійні направляє дешево продає **Юліян Домбровський-Лев Розважевський** Львів, Готель Жоржа, Академічна 2. Біжутерія, також срібло власного виробу. — Догідні услівя. 2025 19-?

КОСІВ, пансіонат п. Лукашевської поручає на весняний і літний сезон сонячні покої з первоорядним удержанням. Зголошення слати Е. Лукашевська, Косів. 2257 4—4

ГРОМАДЯНЕ городецького передмістя вписуйте свої діти тільки до шкіл Грінченка, хлопці Городецька 95, дівчата Юра ч. 5. Вписи від 20 червня від години 8—12 і 2—4. 23:8 1-3

МАЙСТРИ та купці висилайте своїх практикантів, та подбайте, щоби вся реміснича молодь училася у фахових школах Грінченка, хлопці Городецька 95, дівчата Юра 5. 2358а 1-3

НОТИ на мішаний хор. Іван Левицький: Минеться ніч — Тече вода — Глянь на криницю. 2350 1-3

СТУДЕНТ фільософії прийме лекцію на селі на час ферій. Ласкаві зголошення до Адміністрації під „Довіря“. 2351

НА ПРОДАЖ 5 моргів поля при гостинці побіч більшого підгірського міста під „Поле“ до Адм. „Діла“. 2352 1-2

ДОБРУ УЧИТЕЛЬКУ для дітей на час вакацій або і на цілий рік, може поручити Управа Захисту для сиріт у Львові, вул. Потоцького ч. 95. 2355 1—10

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціяліст венеричних і скірних недуг **Д-р І. Мунд** б. сек. шпит. віденських і львів. повернув і ординує від 8—9, 2—6, в неділі 9—1 Львів, Асника 1. ріг вул. Пілсудського (Панської) Тел. 48-01
2339 2—4

ПЕРШОРЯДНІ РОДИ ЧЕКОЛЯДИ

ФАБРИКИ „OPTIMA“ SA КРАКІВ
2348

Б. лікар клінік у Відні
Д-р Наталія Полотнюк-Пристай
спеціялістка в недугах вуха, носа і гортанки
2309 ординує від 9—11 і 3—5 3-4
Станиславів, вул. Ґолуховського 25.

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 46
2335 Пересвітлення Рентґеном. 3-20

Б. секундар загального шпиталя
б. лікар клінік в Празі і у Львові
Д-р мед. Олександер Мальчик
ординує
у внутрішних і жіночих недугах
у Львові, вул. Лонцкого ч. 8. I. пов.
бічна Льва Сапіги. 2287 3-3

!! Важне для літників !!
Хто виїздить зі Львова, нехай завізве у власнім інтересі інкасента „Дністра“
Ст. Марусина, Львів Ринок 10. II. п.
„ПОВІТОВЕ Т-ВО КРЕДИТОВЕ“
в ціли обезпечення своїх движимостей в „Дністрі“ від крадежі на час своєї неприсутности. 2355

На рати по 5 зол. тижнево
можна дістати 2 пружинові матераци, 1 отоману, 1 сальоновий гарнітур, 2 капи на ліжка і т. п.
„ФАМЕТА“
Фабрика меблів, Львів, Красіцьких 18а
2283 другий дім від Казимирівської. 2-10

Ширіть наш часопис!

ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ:
„БАТУРИН“ Богдана Лепкого
Ціна брош. зол. 9·90, опр. в полотно зол. 13·50. На порто долучити 70 сот. — Післяплатою 30 сот. дороще.
Книгарня Наук. Т-ва ім. ШЕВЧЕНКА
2228 Львів, Ринок 10. 7-9

Комплет на 6 осіб — з правдивого — хінського срібла 24 штук: 6 ложок, 6 вилок, 6 ножів, 6 ложечок
2183 зол. 28·— 4-4
тільки у виробника **С. А. РОПШІЦ** — ЛЬВІВ — Сикстуська 11.

КИЛИМИ в великім виборі
вироби КОШИКАРСЬКІ
ЛЕЖАКИ, — Забавки,
ТКАНИНИ ловицькі, хідники
2138а найдешевше поручає 3-3
ЛЬВІВ Коперника 11. „КИЛИМ
Філія: Галицька 5. ГЛИНЯНСЬКИЙ“
Тел 26—09 Тел. 30—32

БРИЛЯНТИ, ЗОЛОТО купую і плачу найвищі ціни Домбровскі-Розважевскі Академічна (Готель Жоржа) 2. 2198 8-?

ПАМЯТАЙТЕ, щоби закупити 92 41-48
Перльмуттера фарбку до біля в порошку, бо є о 100% дешевшою і ліпшою від всіх пуделкових паст і порошкових.
Х. ПЕРЛЬМУТТЕР
Бюро фабрики: Львів, Слонечна 62.

ТРУСКАВЕЦЬ
Пансіонат „ЛЮТИК“
в гарному і вигідному положенню.
Харч здоровий і дешевий.
Спішіться зі замовленнями на всі сезон.
2280 3—3 Заряд „Лютик“.

Повідомляється

П. Т. Власників реальности і мешканців м. Львова, що для удогіднення вживання газу вводиться ратальний кредит від 3—12 місяців, залежно від умови, на сплату ново замовлених газових інсталяцій — почавши від 1. червня 1927 аж до відклику. При більших інсталяціях кредит може бути розширений. Зголошення приймає і коштосписних інформацій уділяє

Ґазове міське заведення у Львові
Відділ інсталяційний вул Ґазова 28.
Телефон 4—92 і 43. 2292 3—3

V. Звичайні Загальні Збори Пенсійного Інституту Українських Приватних Службовиків у Львові

відбудуться дня 29. червня 1927 (в середу) о год. 16-ій (4-тій попол.) в салі Товариства Друкарів, „Огнище“ вул. Пекарська ч. 18., з таким порядком нарад:

1) Відкриття Зборів.
2) Верифікування протоколу Звичайних Загальних Зборів з дня 26. червня 1926.
3) Звіт Старшини з діяльности за діловий рік 1926 і предложення звіту ревізорів.
4) Одобрення рахункового замкнення та звіту з діяльности Товариства за 1926 р.
5) Вибір 12-ти членів і 6-ох заступників членів Старшини на протяг трьох літ і то: 8-ох членів та 4-ох заступників з групи обезпеченців, а 4-ох членів і 2-ох заступників з групи службодавців.
6) Вибір 3-ох ревізорів і 2-ох заступників ревізорів на протяг трьох літ.
7) Внесення Старшини на винагороду ревізорам за переведені ревізії рахункового діловодства в рр. 1925 і 1926 (§ 52 статуту).
8) Справа доповнення премійних резерв спомагаючими членами в ціли вирівнання недобору, випливаючого з асекураційно-технічного білянсу з 1925 р.
9) Запити й дезідерати.

Як що скликані отсим Загальні Збори булиб нездатні важно рішати, тоді на протязі 4-ох тижнів будуть скликані другі Загальні Збори з тим самим порядком нарад і ті Збори будуть рішати правосильно без огляду на число заступлених голосів (§ 46 статуту).

Львів, дня 10. червня 1927.

СТАРШИНА
Пенсійного Інституту Українських Приватних Службовиків у Львові.

2349

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів. Ринок ч. 10.